

занять, вони найлегше вписуються в навчальний процес, можуть не зачіпати змісту навчання, який визначений базовим рівнем освітнього стандарту;

- по-друге, ці істинно педагогічні і гуманістичні технології по своїй філософській і психологічній суті забезпечують успішне засвоєння навчального матеріалу всіма учнями, формуючи ключові компетентності учнів, зокрема інформаційну (уміння шукати, аналізувати, перетворювати, застосовувати інформацію для вирішення проблем).

Спільна діяльність демонструє широкі можливості співпраці, в ході якого учні розподіляють ролі, що допомагають всесторонньо проявляти компетентність особистості.

Випускник школи повинен, перш за все, бачити інформаційні проблеми і володіти прийомами і методами їх вирішення. Досягти цього результату допомагає метод проєктів, як одна з технологій співпраці у навчанні.

Література

1. А.В. Хуторской. Ключевые компетенции и образовательные стандарты. – М.: Просвещение, 2002.
2. Д.С. Иванов. Компетентности и компетентный подход в современном образовании. – М.: Наука, 2004.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЦІННІСНИХ ПРІОРИТЕТІВ СОЦІАЛЬНО ЗАНЕДБАНИХ ПІДЛІТКІВ

Денисовець Т.М. (Полтава)

Одним із шляхів коригуючого впливу на спрямованість особистості соціально занедбаної дитини бачиться формування в неї системи цінностей, адекватної конструктивним життєвим проєктам.

Досліджуючи ціннісні пріоритети підлітків, які зазнали соціальної занедбаності і перебувають нині у школі-інтернаті, ми провели анкетування серед вихованців трьох таких закладів Запорізької, Кіровоградської та Полтавської областей. Вивчення відповідей на питання проєктивного характеру показали наявність домінант у парах:

А) егоїзм – 85%, альтруїзм – 15%.

Лише незначна кількість дітей, фантазуючи на тему "Куди б я витратив велику суму грошей", згадує про проблеми інших людей, у тому числі близьких. Отже, в якості виховного завдання постає *необхідність розвивати чуйність, уважність до інших людей.*

Б) матеріальні інтереси – 72%, духовні інтереси – 28%.

Змальовуючи обстановку свого "ідеального житла", переважна більшість вихованців акцентує увагу на тому, яким воно мало б бути за розмірами, обстановкою (сучасні меблі, новітня апаратура), проте мало хто розглядає суто естетичні аспекти, а називаючи побутову техніку (музичний центр, DVD, комп'ютер), практично ніхто не згадує, які саме записи він хотів би мати, яку роботу на комп'ютері виконувати. Отже, існує потреба *більш широкого усвідомлення культурного аспекту матеріального благоустрою.*

В) благополуччя як явище індивідуальне – 78%, благополуччя як явище соціально-індивідуальне – 22%.

Переважна більшість респондентів на прохання скласти побажання «для хорошої людини», йде стереотипним шляхом, зичить «щастя, здоров'я, достатку». Тільки близько 1/5 бажають: «Щоб тебе любили», «Мати багато друзів», «Бути для всіх добрим другом» тощо, тобто виділяють у якості особистісно значущого сприятливий соціальний контекст. Аналізуючи відповіді на інші питання анкети, спостерігаємо дещо парадоксальну картину: діти в школі-інтернаті весь час знаходяться в колективі, але більшість із них вабить відособлення, можливість більше залишатися наодинці з собою чи обмеженою кількістю товаришів (у відповідях на питання про бажані зміни в інтер'єрі, про «ідеальне майбутнє» саме мотиви автономізації є дуже чисельними). І це у віці, коли дослідники відзначають «потужний сплеск неформальних взаємин», особливо з ровесниками, взаємини з якими грають у цей час незамінну роль [1, с.58]. Почасти прагнення до автономізації можна приписати характерним для соціально занедбанної дитини психотравмуючим досвідом взаємин, внаслідок чого «...людина стає дратівливою, самотність вона вважає більш комфортною» [2, с. 350], проте такий стан речей потребує психолого-педагогічного коригування і часто говорить про проблеми формування соціальних взаємин у закладі в цілому.

Отже, однією з істотних проблем виховання соціально занедбанної дитини в умовах школи-інтернату є *необхідність оптимізації її мікросоціуму*, тобто формування для неї умов, у яких вона якомога частіше могла б перебувати в тому соціальному оточенні, яке самою дитиною сприймалося б як значуще і бажане, і водночас виступало позитивним контекстом її соціалізації.

Література

1. Кондратьев М.Ю. Социальная психология закрытых образовательных учреждений. –СПб.: Питер, 2005. – 304 с.
2. Мистецтво життєтворчості особистості: Наук.-мет. посібник/ Ред. рада: В.М. Доній, Г.М. Несен та ін. – К.:ІЗМН, 2007. – 392 с.

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Єрмаков В.М. (Полтава)

Сучасний стан розвитку суспільства потребує такої підготовки педагога, яка орієнтована на розвиток особистості учня та на саморозвиток і самовдосконалення вчителя, здатного творчо працювати. Це зумовлює, зокрема, завдання формування у студентів — майбутніх педагогів комунікативних умінь, здатності спілкуватися з дітьми на основі принципів взаєморозуміння та взаємоповаги, готовності конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, що виникають у педагогічній взаємодії.

Організаційно-педагогічною основою управління процесом підготовки вчителя є системний підхід до аналізу педагогічних явищ, який має передумовою налагодження зв'язку між змістом, засобами й формами навчання, а також між навчальною та позанавчальною діяльністю студентів на всіх етапах їх педагогічної освіти. У цьому разі поняття системності включає як його основну ознаку чітку наступність цілісного педагогічного процесу, коли на кожному новому етапі педагогічної освіти відбувається поглиблення, розширення й ускладнення завдань професійно-педагогічної освіти